

M E M O

Aan : raads- en collegeleden van de IJmondgemeenten
Van : de leden van de regiegroep IJmond d.d. 18 mei 2015
Datum : 4 juni 2015
Onderwerp : Aanbevelingen n.a.v. monitoring van de IJmondcommissie tot en met eerste kwartaal 2015

Dit memorandum bevat een evaluatie van de bijeenkomsten van de IJmondcommissie tot en met het eerste kwartaal 2015, uitmondend in een aantal aanbevelingen.

De eerste versie van dit memo is conform afspraak in de regiegroep IJmond van 25 augustus 2015 opgesteld door de raadsgriffiers van Beverwijk, Heemskerk en Velsen, en besproken in de regiegroep van 29 oktober 2015. Verschillende van de onderstaande aanbevelingen zijn op verzoek van de regiegroep reeds in gang zijn gezet. Recent is op verzoek het memo doorontwikkeld en met een aantal aanvullende aanbevelingen geactualiseerd. Deze aanvullingen (paragraaf D) zijn besproken in de regiegroep van 18 mei 2015. Tijdens deze regiegroep is ook het verzoek gedaan om met de vergaderlocatie van de IJmondcommissie te gaan rouleren (paragraaf E).

Hoofddlijn van deze memo is dat met deze aanbevelingen binnen het huidige construct een volgende stap kan worden gemaakt naar één systeem in het ondersteunen van de raden en colleges. Meer eenduidigheid in de ondersteuning biedt meer eenvoud, overzicht en snelheid in handelen en communiceren tussen alle deelnemers.

A. *Historie en context van de IJmondcommissie*

De gemeenteraden van Heemskerk en Beverwijk hebben in resp. maart en mei 2013 een motie aangenomen waarin de griffier werd verzocht de mogelijkheid te onderzoeken een zogenoemde IJmondraadscommissie in het leven te roepen ten behoeve van de raadsbetrokkenheid bij de drie decentralisaties. Het presidium van Velsen heeft zich bij dat verzoek aangesloten. De raad van Uitgeest besloot als 'toehoorder' deel te nemen. De betreffende griffiers hebben naar aanleiding daarvan gezamenlijk een voorstel geconcipteerd en dat aangeboden aan hun het presidium van hun respectievelijke raden.

De daarop volgende besluitvorming in de raden leidde uiteindelijk tot het in oktober 2013 vaststellen van de 'Uitgangspunten en afspraken raadsbijeenkomsten in de IJmond'. Deze afspraken zijn in feite een reglement van orde voor de vergaderingen van de IJmond Commissie.

Bij die gelegenheid werd ook bepaald dat vóór het zomerreces van 2014 wordt nagegaan of er aanleiding is deze uitgangspunten en basisafspraken aan te passen, met het oog waarop dit memo mede is opgesteld.

Als doelen werden in de daarbij horende raadsvoorstellen in de eerste plaats genoemd het vastleggen van heldere afspraken over het organiseren van bijeenkomsten voor raadsleden van de IJmondgemeenten en in de tweede plaats het bieden van een flexibele structuur voor andere

bijeenkomsten van IJmondraadsleden, bijvoorbeeld om informatie te verzamelen, of om hun zienswijze of inbreng te leveren over onderwerpen die niet tot de bevoegdheid van de raad behoren.

Daarbij werd gesteld dat wanneer de onderstaande doelstellingen zouden worden verwezenlijkt, het organiseren van gezamenlijke IJmond bijeenkomsten een succes zou worden:

1. zowel de raden als de colleges en de organisaties voelen zich gebonden aan deze afspraken;
2. de adviezen van de IJmondcommissie gaan rechtstreeks naar de gemeenteraden; de raden behandelen de voorstellen niet nogmaals in een eigen commissie;
3. er worden geen bevoegdheden aan de IJmondcommissie overgedragen; de adviezen zijn formeel ook niet bindend, maar worden door de deelnemende raden wel als zeer zwaarwegend beschouwd;
4. indien een of meer fracties een voorstel willen amenderen, wordt dit amendement in de IJmondcommissie besproken, waarbij zoveel mogelijk wordt geprobeerd tot een eensluidend standpunt te komen (ook moties worden tijdig voor bespreking in de IJmondcommissie aangeleverd).

De IJmondcommissie, zo werd nadrukkelijk gesteld, was dus geen extra toegevoegde vergaderronde, maar kwam in de plaats van de bespreking in de gemeentelijke commissies; zij wordt voorgezeten door raadsleden en wordt wat secretariaat en voorbereiding betreft ondersteund door de ambtelijke organisatie, respectievelijk de griffies.

Met het instemmen met het plan van aanpak inzake het kansenonderzoek (november 2013) werd vervolgens besloten de IJmondcommissie te benutten voor alle in het kansenonderzoek genoemde thema's. Op 3 maart 2014 werd in de regiegroep de 'Startnotitie Samenwerking IJmond – raadsperiode 2014-2018' vastgesteld, waarin als doel werd gesteld 'De nieuwe gemeenteraden in staat te stellen voortvarend verder te gaan met verbetering van de samenwerking in de IJmond.'

De IJmondcommissie heeft inmiddels zeven keer vergaderd:

1. 21 januari 2014 beleidsplan jeugdhulp, beleidsplan decentralisaties AWBZ;
2. 18 februari 2014 regionale mobiliteitsvisie IJmond 2014, overdrachtsdocument Metropoolregio Amsterdam;
3. 27 mei 2014 presentatie van het MIRT-onderzoek, in het bijzonder inzake de aansluiting A8/A9);
4. 23 september 2014 verordeningen jeugdhulp, WMO, Participatiewet.
5. 25 november 2014 Presentatie ProRail over een beoogd opstel terrein voor treinen en Ontwerp-zienswijze op de notitie 'Reikwijdte en detailniveau verbinding A8/A9'
6. 17 februari 2015 Risicoverevening jeugdzorg, Zienswijze uitgangspunten nieuwe Huisvestingsverordening, MRA-agenda
7. 24 maart 2015 Nieuwe uitvoeringsovereenkomst met HVC voor inzameling huishoudelijk afval en BOR-taken

Uit dit overzicht blijkt dat de IJmondcommissie in verschillende hoedanigheden heeft gefunctioneerd:

1. vier keer heeft de IJmondcommissie feitelijk gefungeerd als commissie ex artikel 82, eerste lid van de Gemeentewet (commissie van advies aan de raad en overleg met het college):
 - a. in zeven gevallen als commissie van advies aan de raad:
 - beleidsplannen jeugdhulp en decentralisatie AWBZ;
 - regionale mobiliteitsvisie;
 - verordeningen jeugdhulp, WMO en Participatiewet;
 - risicoverevening jeugdzorg;

- zienswijze uitgangspunten nieuwe Huisvestingsverordening;
- MRA-agenda;
- Nieuwe uitvoeringsovereenkomst met HVC voor inzameling huishoudelijk afval en BOR-taken.

b. twee keer als commissie van overleg met het college:

- overdrachtsdocument MRA;
- ontwerp-zienswijze op de notitie 'Reikwijdte en detailniveau verbinding A8/A9'.

De IJmondcommissie trad in al die gevallen in de plaats van de 'eigen' commissies van de deelnemende raden.

2. twee keer heeft de commissie gefungeerd als informatieplatform:

- stand van zaken MIRT-onderzoek;
- ProRail over een beoogd opstel terrein voor treinen.

Op twee avonden heeft Rijkswaterstaat, voorafgaand aan de IJmondcommissie een presentatie gehouden over de bereikbaarheid van/het renovatieplan inzake de Velsertunnel.

Deze informatieve presentaties blijven in dit kader verder buiten beschouwing.

B. Monitor

Formats

Voor de vergadering van de IJmondcommissie van 23 september (3D's) hebben de colleges het door de griffiers aangereikte format gebruikt en daarmee feitelijk één raadsvoorstel aangeleverd voor elk van de drie onderwerpen. Bij de vergadering over de mobiliteitsvisie was dit format nog niet beschikbaar.

Naast het aanbieden van de raadsvoorstellen zijn drie agenderingsverzoeken (per decentralisatie) aangeleverd, die de agendacommissie van de IJmond de mogelijkheid gaven de vergadering efficiënt in te delen.

Van de kant van de colleges zijn de vergaderingen goed voorbereid. Dit was met name te merken in de IJmondcommissie van 23 september. Bij ieder onderdeel hield één portefeuillehouder een bondige inleiding (wat is de status en wat is het verschil met het staande beleid) en verzorgde diezelfde portefeuillehouder namens de drie colleges de behandeling van de raadsvoorstellen.

Aanleveren van stukken en verzenden van moties en amendementen

De aanlevering van de raadsvoorstellen uit de colleges verliep volgens afspraak via de lijn gemeentesecretaris/griffier van de organiserende gemeente. Maar raadsleden schakelden voor het indienen van moties en amendementen ook de eigen griffies in. In een enkel geval leidde dat ertoe dat schriftelijk ingediende vragen tussen wal en schip dreigden te vallen. Snel en ad hoc acteren, waarbij ook andere dan deze functionarissen werden betrokken (die de afspraken niet kenden) gaf daarbij ruis.

Spreekrecht

Bij enkele agendapunten is door belangstellenden gebruik gemaakt van het spreekrecht. De spreker kreeg veelal vijf minuten en de raadsleden konden de spreker vragen stellen.

Er is niet vaak van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Het is kennelijk nog onvoldoende bekend bij inwoners en belangstellenden.

Agendering van agendapunten

De geplande vergaderavond(en) bleek voldoende ruimte te bieden voor de discussie en de behandeling van de raadsvoorstellen. Er was geen tijdgebrek.

Raadsleden, moties en amendementen

In de 'basisafspraken' staat dat elke fractie van elk van de drie/vier gemeenteraden één fractielid naar de vergadering mag afvaardigen. Dit principe wordt goed gehanteerd, de voorzitter houdt hier strak de hand aan. Per vergadering leidt dit op enig moment in de vergadering tot zo'n 15 deelnemers, omdat er ook een enkele keer IJmondiale woordvoering plaatsvindt.

Ook is het voor iedereen duidelijk dat (wanneer raadsvoorstellen aan de orde zijn) op dat moment slechts raadsleden om de tafel zitten. Dat betekent dat raadsleden uit de ene gemeente raadsleden in de andere gemeente kunnen verzoeken moties en amendementen ook daar in te dienen.

Moties en amendementen zijn in de bijeenkomst over de mobiliteitsvisie tijdens de vergadering ingediend. In de vergadering over de 3D's zijn moties en amendementen enkele dagen voorafgaande aan de vergadering door de griffies rondgestuurd. Enkele fracties gaven aan in eigen geleding nog nader te willen overleggen over met name de amendementen. Daarmee leek het of de IJmondcommissie niet aan de verwachtingen voldoet, in ieder geval dat er verschillende verwachtingen waren bij het indienen en bespreken van amendementen en moties in de IJmondcommissie.

Eén IJmondcommissie, ondersteund door verschillende systemen

De voorbereiding van een vergadering is steeds in handen van een griffier van een van de gemeenten (reden: spreiding van werk(druk), opdoen van ervaring in samenwerking).

De agenda wordt op elke website/raadsapp van de deelnemende gemeente geplaatst (reden: iedere raad heeft een ander systeem, waarbij ook met inlogcodes wordt gewerkt), hetgeen soms tot enige verwarring leidt. Raadsleden werden geconfronteerd met een ander vergader-agenderingssysteem dan ze gewend waren;

De verslaglegging werd beurtelings door een van de griffies opgepakt, hetgeen tot verschillen in de verslagen leidde.

Eén IJC ondersteund door één systeem

De vaste vergaderlocatie is de raadzaal van Heemskerk. Voordeel is dat de kinderziekten in het afgelopen jaar uit het facilitaire deel van de vergadering zijn gehaald. Tevens dat er één audiosysteem (archiveringssysteem) is voor de digitale verslaglegging (audionotulen), volgens het Heemskerkse systeem (geen inlogcodes, op alle digitale platforms te gebruiken). Dit is goed bevallen.

Op dit moment zijn er veel kosten verstopt in de huidige faciliteiten (en daarmee gemeentelijke begrotingen). Denk aan het gebruik van de vergaderzaal, geluidsopnames, bodes, koffie e.d.

Maar ook de inzet van verschillende griffiemedewerkers van verschillende gemeenten.

Echter, om te komen tot één digitaal systeem (centrale website en IJmond raadsapp) voor de IJmond dient een beroep te worden gedaan voor de in het kader van het plan van aanpak kansenonderzoek gereserveerde € 200.000.

Tot slot een eerste duiding naar aanleiding van de onderaan blz.1 genoemde doelstellingen/succesfactoren:

1. Zowel de raden als de colleges en de organisaties voelen zich gebonden aan deze afspraken; *(Er zijn geen signalen die op het tegendeel wijzen. Een enquête onder de raadsleden, collegeleden en gemeentesecretarissen kan hierover duidelijkheid geven).*
2. de adviezen van de IJmondcommissie gaan rechtstreeks naar de gemeenteraden; de raden behandelen de voorstellen niet nogmaals in een eigen commissie; *(Het gewenste doel is om niet twee keer over hetzelfde onderwerp te vergaderen en voor alle raden duidelijkheid te creëren: aan deze afspraak is het afgelopen jaar door ten minste drie van de vier gemeenteraden (Uitgeest onbekend) uitvoering gegeven).*

3. er worden geen bevoegdheden aan de IJmondcommissie overgedragen; de adviezen zijn formeel ook niet bindend, maar worden door de deelnemende raden wel als zeer zwaarwegend beschouwd; (*Dit doel is afgelopen jaar eveneens in ten minste drie van de vier gemeenteraden bereikt*).
4. indien een of meer fracties een voorstel willen amenderen, wordt dit amendement in de IJmondcommissie besproken, waarbij zoveel mogelijk wordt geprobeerd tot een eensluidend standpunt te komen (ook moties worden tijdig voor bespreking aan de IJmondcommissie voorgelegd). (*Dit doel is afgelopen jaar in de meeste gevallen bereikt. Toch zijn er nog veel onduidelijkheden op dit punt. Zie ook de aanbevelingen*).

C. Aanbevelingen

Vooraf

Het huidige construct werkt als een vereenvoudigde raadscommissievergadering, waaraan verschillende raden deelnemen. De besluitvorming vindt in de lokale raden plaats. De inhoud, de agenda van de IJmondcommissie, wordt tot nu toe gekenmerkt door informatieve sessies met enkele keren een bespreking van een voor de lokale raden uiterst belangrijk onderwerp.

De twee pijlers onder samenwerking zijn inhoud en ontmoeting. Zonder beide geen samenwerking. Op het punt van (meer) inhoud (naar de IJmondcommissie) wordt gewerkt in opdracht van de gezamenlijke colleges (november 2014 is hier een overzicht van). De pijler 'ontmoeting' is en blijft organisch, en kan worden gestimuleerd door het aanbieden van activiteiten rond de IJmondcommissie.

Essentieel is dat de vorm, de structuur van de bijeenkomst, steeds is afgestemd op de inhoud en de gewenste vorm van ontmoeting. Ofwel 'structuur volgt inhoud'.

Het huidige construct kan mede op basis van de huidige ervaringen tot een bepaalde reikwijdte verder worden geoptimaliseerd. In de afgelopen maanden zijn er al verbeteringen doorgevoerd. Op dit moment betekent het dat er een minimale aanpassing van de 'basisafspraken' hoeft plaats te vinden. Vooral op het punt van meer en snellere afstemming tussen alle geledingen, ondersteund door een eenduidige werkwijze door de ondersteunende functionarissen, zoals hierna beschreven, kan een volgende stap worden gemaakt binnen het huidige construct.

De aanbevelingen zijn hieronder geclusterd. Te beginnen met de context waarin de commissie functioneert, daarna de voorwaarden voor meer gezamenlijke afstemming via/in de IJmondcommissie, en tot slot de structuur van de bijeenkomsten zelf.

C.1. Couleur locale

1. Benoem en bespreek verschillen: de verschillen tussen de vergaderculturen, -structuren en ongeschreven regels zijn soms groot, soms heel klein. Dat kan verwarrend zijn. Echter, de IJmondcommissie is een construct op zich en kan eigen regels/afspraken maken, die kunnen verschillen met die van een gemeente. Dit dient echter wel steeds te worden benoemd; niet om de verschillen aan te geven, maar om duidelijk te maken dat dingen ook anders kunnen. Daardoor kan men ook van elkaar leren.
2. Geef duidelijkheid voor alle deelnemers: debatten en uitwisseling van informatie en standpunten moeten voor alle deelnemers aan tafel te volgen zijn. Voorzitters krijgen een training betreffende het omgaan met vergaderverschillen/stijlen van verschillende gemeenteraden, met als doel de deelnemers aan de IJmondcommissie optimaal te faciliteren.
3. Uitdragen van de voordelen van de IJmondcommissie: dat deze commissie de lokale raadscommissie vervangt, waarmee tijd kan worden gewonnen. Belangrijker is misschien nog wel dat onderwerpen op een regionaal niveau breder en diepgaander (van meer kanten belicht) kunnen

worden besproken. Het creëren van gezamenlijk beleid kan op deze manier verder worden geoptimaliseerd ten voordele van alle inwoners van de IJmond.

C.2. Voorwaarden gezamenlijke afstemming/samenwerking

C.2.a. Ontmoeting

1. 'Onbekend maakt onbemind': meer 'georganiseerde en (inhoudelijk) gerichte' ontmoeting tussen raadsleden en bestuurders.
2. (Nieuwe) raadsleden vanaf het begin kennis laten maken met de regio: bijeenkomst voor alle (nieuwe) raadsleden over actuele regionale thema's, en natuurlijk ook over de 'basisafspraken van de IJmondcommissie.
3. Gezamenlijke activiteit: jaarlijks een gezamenlijke activiteit voor alle raden (met een inhoudelijk en een informeel deel).
4. Faciliteren van fractiebijeenkomsten: op dit moment komen de meeste politieke denominaties in de voorbereiding van een IJmondcommissie bij elkaar. Een vaste fractieavond wordt geboden (planning en ruimtes faciliteren door griffies). Overwogen kan worden een vaste fractieavond een uurtje voor de IJmondcommissie te faciliteren (19.00 en 20.00 uur).
5. Informele contacten: koffie voorafgaand aan iedere IJmondcommissie (om 19.30 uur of 18.30 uur, in geval van een vaste fractieavond).
6. Tweemaal per jaar de avond beginnen met een gezamenlijke maaltijd.

C.2.b. Onderlinge communicatie

1. Mensenwerk – 'Schoenmaker blijf bij je leest': er is een taakomschrijving voor alle functionarissen binnen de IJmondiale samenwerking. Misschien dient die verder te worden uitgeschreven. Help elkaar binnen het netwerk, maar houd je bij de eigen rol. Daarop is iedereen herkenbaar en aanspreekbaar. Dit met het doel om het netwerk als geheel beter te laten functioneren.
2. Mensenwerk - Structurele overleggen: korte lijnen binnen alle functionarisgroepen (structurele overleggen van voorzitters, gemeentesecretarissen, griffiers, burgemeesters, portefeuillehouders). De data van deze overleggen zijn bij de andere functionarissen bekend, zodat in de afstemming daarvan optimaal gebruik kan worden gemaakt.
3. Mensenwerk - Structurele agendering: korte lijnen tussen alle functionarisgroepen (bijvoorbeeld: structurele agendering van de IJmondcommissie in lokale driehoeken, regiegroep met in cc alle hier boven genoemde functionarissen en viermaal per jaar een overleg gemeentesecretarissen en griffiers).
4. Eenduidigheid - Protocollen opstellen: zowel de communicatie voorafgaand aan een IJmondcommissie wordt gestroomlijnd als daarna. Dat vraagt scherpte, snelheid en bovenal zorgvuldigheid in de afstemming tussen portefeuillehouders, griffiers en ambtelijke ondersteuning (ieder van uit de eigen rol), met als doel eenduidigheid in informatiedeling. Ongelijke en in tijd verspreide informatie creëert ruis. Dit wordt versterkt door gebruik van social media en veelvuldig gemeentegrensoverschrijdend fractiecontact.
Voorbeelden van protocollen:
 - protocol moties en amendementen: beschrijving hoe (incl. de communicatielijnen) deze dienen te worden ingediend, wat de betekenis/status is tijdens de behandeling. Meenemen in dit protocol de fase voorafgaand aan de IJmondcommissie (opsturen aan de raden, aanbieden ambtelijke voor pre-advisering portefeuillehouders), tijdens de IJmondcommissie (inbrengen tijdens de vergadering en een advies geven over de amendementen zonder voorbehoud, e.d.), en na de IJmondcommissie (indienen in een raadsvergadering op basis van het eigen RvO kan altijd.
 - Protocol toezeggingen in de IJmondcommissie: Schriftelijke informatie verstrekking naar aanleiding van toezeggingen in de IJmondcommissie worden gelijktijdig onder alle gemeenteraadsleden via de griffiers verspreid. Toezeggingen,

gedaan door een lid van een college mogen worden aangemerkt als een toezegging namens de drie/vier colleges. Bij iedere toezegging wordt een vaste zinsnede opgenomen, zodat voor een ieder de bron en de status daarmee duidelijk is.

- Protocol IJmondiale informatieverstrekking aan de lokale raden:
Deze heeft basis in de IJmondcommissie en wordt gelijktijdig onder alle gemeenteraden via de griffiers verspreid.
8. Eenduidigheid - format moties en amendement aanvullen met werking:
Onderaan het format van zowel moties als amendementen wordt standaard een tekst toegevoegd wat de status is van dit instrument tijdens de IJmondcommissie (is digitaal, wordt niet gekopieerd) en hoe en wanneer deze wordt aangemeld voorafgaand aan de IJmondcommissie. Toegevoegd dat moties en amendementen opnieuw (o.b.v. het lokale RvO) dienen te worden ingediend om mee te worden genomen in het lokale besluitvormingstraject.
 9. Extra aandacht annotatie bij de agendering van punten:
Net als in agenda's van de afzonderlijke gemeenteraden wordt bij de agendavorming per onderwerp/agendapunt duidelijk aangegeven wat de bedoeling is van de bijeenkomst: beeldvormend/informatief of oordeelvormend/opiniërend. De informatie (type agendering, status document, fase waarin het stuk verkeerd, wat wordt van de commissie gevraagd) wordt verstrekt via het agendaverzoek van de indiener van het agendapunt. Dit staat op de agenda en wordt door de voorzitter aan het begin gemeld.
 10. Uitgeest: duidelijkheid over de rol van Uitgeest binnen de IJmondcommissie scheppen.

C.2.c. Voorbereiding

1. Training voorzitters: voorzitters apart trainen over hoe om te gaan met de verschillen in vergaderculturen (zie ook bij couleur locale; in het land zijn mooie voorbeelden). Afstemming moet plaats vinden met de lokale voorzitterstrainingen van de drie gemeenten).
2. Briefing voorzitters: de voorzitter van de IJmondcommissie vooraf goed briefen over de vergadering, de aanpak per agendapunt, wat er in de verschillende gemeenten leeft en de verschillen tussen de gemeenten.

C.2.d. Documenten: naar één systeem

1. Eén website voor de IJmondcommissie: een vorm van aanbidding van stukken: (versneld naar) één website voor alle agenda's, alle stukken vergaderstukken, formats, protocollen, alle verslagen (onder gebracht bij één van de griffies). Dit mede voor de archivering. Deze website wordt mede opgebouwd door linken (inhoud) naar de lokale raadswebsites.
2. Eén persbericht: vooraf en na afloop van een vergadering wordt een bericht naar de lokale en regionale media gezonden (coördinatie vanuit één griffie).
3. Eén type verslaglegging: verslaglegging in een korte besluitenlijst door één griffie. Gebruik blijven maken van de (digitale) audiotulen Heemskerk.
4. Eén format: gebruik van IJmondcommissieformats voor verschillende raadsinstrumenten.
5. Eén documentvorm voor de IJmond (in geval de commissie wordt gebruikt als een commissie van advies aan de raad): geen lokale versie maken van IJmondiale documenten. Gebruik maken van een en dezelfde lay-out / format voor raadsvoorstel en raadsbesluit, die in alle gemeenteraden kan worden gebruikt. Dit in de lijn van de basisafpraak over dergelijke stukken geen lokale commissievergadering te houden. Doel is eenvoudig voor iedereen: iedereen weet waar het document vandaan komt (status) en voor wie het bedoeld is (bevoegdheid).
6. De drie vergaderschema's van de drie gemeenteraden beter afstemmen op de momenten van de IJmondcommissie. In de tweede week na iedere vergadering van de IJmondcommissie is er in iedere gemeente een raadsvergadering waarin besluiten kunnen worden genomen die in de IJmondcommissie in opiniërende/oordeelvormende zin zijn besproken, incl. de meldingen van mogelijk in te dienen amendementen en moties. Op die wijze besluiten alle raden in dezelfde

week over IJmondiale onderwerpen. Deze afstemming kan voor het vergaderjaar 2016 worden doorgevoerd.

C.3. De IJmondcommissie is een regionale raadscommissie

De IJmondcommissie is een raadscommissie die we in de verschillende gemeenten onder andere termen in verschillende vormen (beeldvormende/informatieve en opiniërende/-oordeelsvormende bijeenkomsten) kennen.

Er wordt in de IJmondcommissie namelijk niets besloten, er zijn geen bevoegdheden en budgetten overgedragen (de commissie neemt alleen besluiten over de vaststelling van de agenda en de samenvatting van de vorige vergadering. Resultaat is dat de IJmondcommissie in essentie slechts adviezen geeft aan de drie/vier gemeenteraden. Echter omdat alle fracties meedoen, mag dit advies als zwaarwegend worden aangemerkt. Juist op dit punt zit ook het aan de IJmondcommissie toebedeelde voordeel (er is iets te halen!).

1. Eén term: vanaf heden wordt één term voor de bijeenkomst gebruikt; gekozen wordt voor IJmondcommissie (afgekort als IJC).
2. Schriftelijke terugkoppeling met alle raadsleden in de IJmond; het geven van een 'zwaarwegend advies' e.d. wordt vastgelegd in een brief aan de lokale gemeenteraden en door de voorzitter en griffier van die avond ondertekend. Alle raadsleden en collegeleden worden geacht binnen twee werkdagen schriftelijk op hoogte te zijn van de uitkomst van de IJmondcommissie. Na iedere IJmondcommissie wordt een brief opgesteld met daarin van elk behandeld agendapunt of er een duidelijke meerderheid voor het voorstel is (zwaarwegend positief advies aan de lokale raden), een duidelijke meerderheid tegen het voorstel is (zwaarwegend negatief advies aan de lokale raden) of geen advies (in geval van een informatieve behandeling van een agendapunt. Daarin worden ook de toezeggingen opgenomen, zoals die door de voorzitter zijn geformuleerd en worden onderschreven door de aanwezigen van de IJmondcommissie. De schriftelijke terugkoppeling maakt deel uit van de beraadslaging in de lokale gemeenteraden. Ruis over de uitkomst en argumenten voor een behandeling in een lokale raadscommissie komen daarmee definitief te vervallen. Er zal een protocol aan de IJmondcommissie worden voorgelegd, waarin wordt beschreven hoe een 'duidelijke meerderheid' wordt vastgesteld.
3. Protocol spreekrecht voor burgers; Net als tijdens een lokale raadscommissie wordt hiertoe tijdens de IJmondcommissie gelegenheid geboden. Omdat dit op basis van de verschillende reglementen verschillend blijkt te werken, wordt er een protocol opgesteld voor het spreekrecht van burgers. Gekozen wordt om het spreekrecht op de geagendeerde onderwerpen alleen in de IJmondcommissie te laten plaatsvinden en niet in tijdens de besluitvormende lokale raadsvergaderingen. Dit geldt al voor de meeste lokale Reglementen van Orde in de IJmond. Dit is een protocol voor zowel de burgers en voor het hanteren van het spreekrecht in de IJmondcommissie.
4. Alle eerder genoemde opgestelde protocollen worden in de IJmondcommissie voorgelegd en vastgesteld.

C.4. Basisafspraken IJmondcommissie: rollen verhelderen

1. Steunfractieleden zitten niet aan tafel bij de IJmondcommissie. De status van de steunfractieleden van de gemeente verschillen zo dat deelnemers van andere gemeenten niet (eenvoudig kunnen) weten welke status het betreffende steunfractielid heeft. Daarnaast mag elke fractie een raadslid leveren.

Artikel 6, tweede lid in de 'Uitgangspunten en basisafspraken IJmond raadsbijeenkomsten 2013-2014' dient te worden aangepast: 'Alle raadsleden mogen deelnemen aan de opiniërende beraadslagingen over raadsvoorstellen die aan de lokale raden worden voorgelegd, met dien

verstande dat per fractie slechts één lid als woordvoerder mag optreden. Steunfractieleden mogen deelnemen aan agendapunten die informatief van aard zijn.

D. Acht aanvullende aanbevelingen (actualisering)

1. Eén raadsvoorstel, één raadsbesluit en één procesvoorstel van de colleges

De IJmondcommissie als gezamenlijke raadscommissie kan ook alleen maar in gezamenlijkheid met elkaar spreken en adviezen geven, wanneer er vanuit de colleges gelijke raadsvoorstellen en raadsstukken worden voorgelegd.

Raadsvoorstel, concept-raadsbesluit en procesvoorstel (agendaverzoek) worden door de gemeentesecretarissen aan de dienstdoende griffie (griffie Velsen) minimaal vijf werkdagen voor de agendacommissie ter voorbereiding aan de agendacommissie aangeboden.

Aanbeveling: Alleen een eenduidig raadsvoorstel, raadsbesluit en procesvoorstel van de colleges neemt de agendacommissie in ontvangst (*staat in relatie tot aanbevelingen C.2.b.6.: Extra aandacht annotatie bij agendering van punten en C.2.d.5.: Een documentvorm voor de IJmond*).

2. Moties en amendementen eerder aanbieden

Moties en amendementen dienen eerder te worden aangeboden ten behoeve van de voorbereiding van alle raadsleden in de IJmond. En niet zoals nu gebruikelijk is in de vergadering of kort voor aanvang van de vergadering. Daarmee verbetert de voorbereiding van de IJmondcommissie voor alle raadsleden vooraf (in fracties en tussen fracties onderling) en ontstaat meer focus in de bespreking van de IJmondcommissie. Dat komt het debat ten goede.

Doel is dat iedereen in de IJmond zich beter kan voorbereiden. Zowel de raadsleden zelf, in de fractiebespreking voorafgaand aan de IJmondcommissie als mogelijk onderlinge afstemmingen voorafgaand aan de IJmondcommissie. Datzelfde geldt voor de colleges, die mogelijk ook afstemming nodig hebben om op amendementen gezamenlijk te kunnen reageren.

Aanbeveling: Moties en amendementen dienen de donderdag voor de IJmondcommissie te worden aangeboden. Dit om een goede voorbereiding / afstemming voor iedereen mogelijk te maken. Tevens wordt een extra politieke afstemming moment voor moties en amendementen gecreëerd door een extra schorsing tijdens een IJmondcommissie (mogelijk in een zaaltje apart). (*staat in relatie tot aanbevelingen C.2.a.4.: Faciliteren van fractiebijeenkomsten, C.2.b.4: protocol moties en amendementen en C.2.d.6.: Opstellen van een vergaderschema van de gehele IJmond*).

Huidige situatie: De griffiers zorgen direct na binnenkomst voor verspreiding van moties en amendementen via de mail onder alle raadsleden van de IJmond.

3. Geen behandeling van technische vragen over raadsvoorstellen en concept-raadsbesluiten in de IJmondcommissie

Eerder is afgesproken dat technische vragen over raadsvoorstellen en concept-raadsbesluiten, die in de separate raadsvergaderingen ter besluitvorming zullen worden voorgelegd, vooraf aan de colleges worden gesteld.

Het gaat hier niet om politieke vragen aan andere leden van de IJmondcommissie. Politieke vragen kunnen immers deel uit maken van het onderlinge debat. Door het niet meer faciliteren (geen beantwoording van technische vragen in de IJmondcommissie) is meer tijd beschikbaar voor het

onderling debat en afstemming, waarvoor de IJmondcommissie (gezamenlijke raadscommissie van de IJmond-gemeenteraden) ook mede is gevormd.

Aanbeveling: Technische vragen worden niet meer gesteld en niet beantwoord in de IJmondcommissie. Ze worden vooraf schriftelijk beantwoord door de ambtelijke organisatie, onder verantwoordelijkheid van de colleges. (*staat in relatie tot aanbeveling C.2.b.6.: Extra aandacht annotatie bij agendering van punten*).

4. Uitkomst van besluiten in de IJmondcommissie direct schriftelijk delen

Bij ieder agendapunt van de IJmondcommissie trekt de voorzitter een conclusie, zoals in de lokale raadscommissies gebeurt (rekening houdend dat de lokale raad in haar vergadering zelf de eigen agenda vaststelt, en daarmee ook de behandelwijze). Dit kan zijn:

- Voldoende behandeld, en daarmee afgehandeld
- Agenderen in de lokale gemeenteraden
- De motie of het amendement zal in de verschillende raden worden behandeld, met het advies van de IJmondcommissie om het amendement of motie al of niet aan te nemen

In de conclusie worden ook de toezeggingen herhaald die door de portefeuillehouders zijn gedaan in de IJmondcommissie (*staat in relatie tot aanbeveling C.2.b.4.: Protocol toezeggingen in de IJmondcommissie*).

Om ook de niet-aanwezige fractieleden op de hoogte te stellen van de uitkomst of het (meerderheids-) advies, en daarmee de voorbereiding van de lokale raadsvergaderingen te verbeteren, is een snelle en eenduidige schriftelijke verspreiding van de conclusie van de voorzitter essentieel.

Aanbeveling: Na iedere beraadslaging concludeert de voorzitter het agendapunt af. Dit wordt direct schriftelijk door de betreffende griffier vastgelegd, en de volgende werkdag onder alle raadsleden, collegeleden en gemeentesecretarissen via de mail verspreid (*staat in relatie tot aanbevelingen C.2.c.2.: Briefing voorzitters, C.2.d.3.: Een type verslaglegging en C.3.2.: Schriftelijke terugkoppeling*).

5. Uitbreiding agendacommissie IJmondcommissie (met plaatsvervangers)

De voorbereiding van de IJmondcommissie door de agendacommissie IJmond ligt in handen van een klein aantal personen. Zij zijn in staat slechts de technische voorbereiding van de door de colleges aangeboden stukken op de agenda van de eerstvolgende IJmondcommissie te plaatsen, inclusief een behandeladvies, mede gebaseerd op het agendaverzoek van de colleges.

Voor een adequate behandeling, zoals die in de lokale agendacommissies plaatsvindt, is de agendacommissie IJmondcommissie te 'smal'. Zeker wanneer door de aankomende Strategische Agenda IJmond het aantal stukken zal toenemen.

Door het uitbreiden van de agendacommissie IJmondcommissie met de plaatsvervangend leden zijn er ook meer voorzitters aanwezig.

Het rouleren van de koppels raadslid/voorzitter en griffier van een gemeente blijft. Mocht een raadslid niet kunnen, dan kan het tweede raadslid van de betreffende gemeente de IJmondcommissie voorzitten.

Aanbeveling: De agendacommissie IJmondcommissie wordt uitgebreid met de drie reeds door de lokale raden benoemde plaatsvervangend agendacommissieleden. Daarmee komt het aantal uit op zes leden, waaronder de voorzitter/raadslid van de agendacommissie IJmond (*staat in relatie tot aanbeveling C.2.c.2.: Briefing voorzitters*). Er zijn dan geen vervangers meer.

Huidige situatie: Op dit moment bestaat de agendacommissie IJmondcommissie uit drie leden (raadslid Beverwijk, Heemskerk en Velsen). En er zijn drie plaatsvervangers; uit elke gemeente een. De agendacommissie wordt ondersteund door de drie raadsgriffiers. De raadsgriffier van Uitgeest ontvangt via de mail alle documenten en kan gevraagd en ongevraagd adviseren (*staat in relatie tot aanbeveling C.2.b.7.: Uitgeest duidelijkheid rol*).

De drie raadsleden zijn tevens wisselend voorzitter van de IJmondcommissie. De raadsgriffier van de gemeente van de betreffende voorzitter-raadslid ondersteunt de voorzitter/raadslid van de IJmondcommissie. De voorzitter van de agendacommissie, kiest de agendacommissie uit haar midden.

6. Eén regiogriffier voor het voorbereidingstraject tot en met de agendacommissie IJmondcommissie

De voorbereiding van de IJmondcommissie wordt iedere keer door een ander koppel van voorzitter/raadslid en raadsgriffier verricht. Deze roulatie is eerder bedacht om het draagvlak voor de samenwerking te versterken. Echter deze afspraak loopt tegen de grenzen van de uitvoering aan; verloopt over te veel schijven. De kans op ruis bij overdracht van documenten en plannings van meerdere IJmondcommissie-bijeenkomsten ter voorbereiding van de IJmondcommissie is groot.

Om dit tegen te gaan en te komen tot een meer eenduidige voorbereiding kan worden gewerkt met vaste aanspreekpersonen, die het complete voorbereidingstraject van alle IJmondcommissies op zich nemen.

Aanbeveling: Eén raadsgriffier te benoemen tot regiogriffier om het voorbereidingstraject tot en met de agendacommissie IJmondcommissie te verrichten. De raadsgriffier van Velsen wordt de regiogriffier (na het vaststellen van de Strategische Agenda IJmond) (*staat in relatie tot aanbeveling C.2.c.1.: Briefing voorzitters*).

Niet veranderd wordt het rouleren van de koppels raadslid/voorzitter en griffier bij de IJmondcommissie. Op deze wijze blijft de agendacommissie eindverantwoordelijk voor de IJmondcommissie en worden de ervaringen van samenwerking in de IJmond breed gedeeld. Er dienen duidelijk afspraken in het voortraject tussen regiogriffier en de roulerende koppels van voorzitter/raadslid en raadsgriffier te worden gemaakt.

In dit verlengde is het ook verstandig om door de colleges een gemeentesecretaris naar voren te schuiven om het voorbereidingstraject tot en met de agendacommissie IJmondcommissie en het verzenden van de stukken/plaatsen op een voor ieder raadslid toegankelijke website te laten verrichten. De gemeentesecretaris van Heemskerk wordt voor een jaar hiervoor aangesteld. Deze functie zal om het jaar rouleren tussen de gemeentesecretarissen (*staat in relatie tot aanbevelingen C.2.b.2.: Structurele overleggen en C.2.b.3.: Structurele agendering*).

Huidige situatie: Om beurten bereiden de drie voorzitters/raadsleden (samen met hun raadsgriffier) de IJmondcommissie voor. De betreffende raadsgriffier is ook het aanspreekpunt voor de drie ambtelijke organisaties van de IJmond. In de agendacommissie IJmond wordt uiteindelijk de concept agenda van de IJmondcommissie vastgesteld. De voorbereiding wordt steeds door een ander koppel van voorzitter/raadslid en raadsgriffier van een van de gemeenteraden gedaan. Hetzelfde koppel dat ook tijdens de IJmondcommissie aan tafel zit.

Begin 2015 is reeds afgesproken dat het voortraject de gemeentesecretaris van de betreffende gemeente de contactpersoon van gemeentesecretarissen is, die de stukken vanuit de colleges coördineert.

7. Uitgangspunten vergaderschema 2016

In de basismemo van 21 oktober 2014 is reeds gesteld dat er afstemming dient te komen tussen de drie vergaderschema's van de gemeenteraden van Beverwijk, Heemskerk en Velsen voor het vergaderjaar 2016. Op basis van de huidige afspraken zal dit net als in 2015 gaan om vijf IJmondcommissie-vergaderingen; drie voor de zomer en twee er na.

Doel is te komen tot een week waarin alle gemeenteraden besluitvormend de onderwerpen van de IJmondcommissie behandelen. Wat blijft is de positie van de lokale agendacommissie in relatie tot de voorbereiding en agendering van de lokale raadsvergadering.

De Strategische Agenda IJmond biedt mogelijk meer onderwerpen, en dus meer 'workload' voor de IJmondcommissie en daarmee een druk op de planning. Keerzijde is dat de lokale raadscommissies/sessies worden ontlast. De verwachting is dat dit in de eerste helft van 2016 nog geen noemenswaardige verhoging van het aantal IJmondcommissie-vergadering tot gevolg zal hebben.

Mogelijk zal wel een aantal agendaverzoeken van de colleges voor informatieverstrekking worden gekoppeld aan IJmondiale raadsactiviteiten (werkbezoeken e.d. op de vrijdagmiddagen).

Aanbeveling: Het vergaderschema voor de IJmondgemeenten en de IJmondcommissie is gebaseerd op een systeem dat in dezelfde week alle gemeenteraadsvergaderingen (besluitvorming) over hetzelfde onderwerp kan plaatsvinden. De IJmondcommissie op de dinsdag wordt twee weken voor de week met de lokale raadsvergaderingen gepland.

Huidige situatie: De data van de raadsvergaderingen over de onderwerpen die (opiniërend) behandeld zijn in de IJmondcommissie lopen sterk uit een.

8. Een mailadres voor de regiogriffie van de regio IJmond

Om eenduidigheid te creëren in de digitale communicatie wordt een centraal mailadres aangevraagd. Dit mailadres wordt gebruikt door de raadsgriffiers van Beverwijk, Heemskerk en Velsen.

Aanbeveling: Voor de communicatie wordt een mailadres aangevraagd (griffie@regioijmond.nl) (staat in relatie tot aanbeveling C.2.d.1.: Een website voor de IJmondcommissie).

E. Regiegroep IJmond van 18 mei 2015

Om de burgers meer bij de IJmond(-ontwikkelingen) te betrekken is rouleren van de vergaderlocatie van de IJmondcommissie essentieel. Hoe dit vorm dient te krijgen is aan de agendacommissie.

Aanbeveling: De vergaderlocatie van de IJmondcommissie laten rouleren tussen de raadzaalen van de IJmondgemeenten

Huidige situatie: De IJmondcommissie vindt plaats in de raadzaal van de gemeente Heemskerk.